

Vergaderjaar 2014–2015

31 288

Hoger Onderwijs-, Onderzoek- en Wetenschapsbeleid

Nr. 406

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 september 2014

Onlangs heeft een aantal hogescholen aangekondigd volgend jaar een numerus fixus te willen instellen voor een aantal technische opleidingen. Vanuit uw Kamer is mij verzocht u hierover in een brief te informeren en hierover mijn standpunt kenbaar te maken.

Zes hogescholen, de Hogeschool Leiden, Hogeschool Inholland, Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Utrecht, Hogeschool Arnhem Nijmegen en Avans Hogeschool, hebben voor volgend jaar de opleidingscapaciteit beperkt van de opleidingen chemie en biologie & medisch laboratoriumonderzoek. Het betreft zes van de 12 respectievelijk 11 hogescholen die deze opleidingen aanbieden.

Daarnaast hebben nog vier hogescholen de opleidingscapaciteit van een aantal andere techniekopleidingen beperkt. Ik verwijs u naar het bijgevoegde overzicht. Dit overzicht is een momentopname. De instellingen stellen uiterlijk 1 december de opleidingscapaciteit vast en delen deze capaciteit mee aan de Dienst Uitvoering Onderwijs van het ministerie.

Instellingen kunnen hun opleidingscapaciteit beperken op grond van artikel 7.53 van de WHW. Elke instelling stelt binnen de beschikbare middelen eigen prioriteiten en maakt afwegingen over de aard en de omvang van haar onderwijsaanbod en de inzet van mensen en middelen die daarbij nodig is. Het is niet uitgesloten dat de instellingen bij de capaciteitsbeperking rekening houden met de arbeidsmarktperspectieven van de afgestudeerden van de betreffende opleiding, ook al is het ten principale de overheid die verantwoordelijk is voor het al dan niet instellen van een arbeidsmarktfixus. Op grond van artikel 7.56 van de WHW kan een arbeidsmarktfixus ingesteld worden als het aanbod van afgestudeerden van een bepaalde opleiding de behoefte daaraan op de arbeidsmarkt in aanmerkelijke mate overtreft, of dreigt te overtreffen en in

andere situaties waarin dit in verband met de beheersing van de arbeidsmarkt wenselijk wordt geacht. Instelling van een arbeidsmarktfixus gebeurt bij ministeriële regeling.

Instellingen kunnen dus wel zelf een capaciteitsfixus vaststellen, maar geen arbeidsmarktfixus. In het onderhavige geval gaat het dan ook om een numerus fixus op grond van de onderwijscapaciteit van de betrokken instellingen en niet om de behoefte van de arbeidsmarkt. De genoemde instellingen willen voorkomen dat een ongecontroleerde groei de kwaliteit van het onderwijs in gevaar brengt. De meeste van de genoemde opleidingen hebben een capaciteit opgegeven die nagenoeg gelijk of hoger is dan het aantal eerstejaars van het voorgaande jaar. Om een voorbeeld te noemen: de Hogeschool Rotterdam overweegt een numerus fixus die 30% boven de instroom van vorig jaar ligt. Ik verwacht dus niet dat daadwerkelijk aanzienlijke aantallen studenten zullen worden geweigerd.

De betrokken instellingen hebben contact gehad met de werkgevers in deze bedrijfstak over hun voorgenomen numerus fixus. De werkgevers wijzen erop dat de komende jaren nog een groeiende behoefte aan hoger opgeleiden in deze disciplines wordt voorzien. Tegelijkertijd tonen ze begrip voor deze maatregel, omdat ook voor hen de kwaliteit van het onderwijs voorop staat. Ook merk ik een bereidheid bij bedrijven om de hogescholen te ondersteunen bijvoorbeeld met vakkrachten uit het bedrijfsleven. Als aanjager van het techniekpact gaat de heer Terpstra binnenkort in gesprek met de betrokken instellingen en het werkveld over de vraag op welke wijze hogescholen tegemoet kunnen blijven komen aan de wensen van het werkveld, zowel op de korte als op de lange termijn.

Ik hecht er tot slot aan de aangekondigde numeri fixi ook in perspectief te plaatsen. In het perspectief van de sterk gestegen studentenaantallen in techniekopleidingen, in het perspectief van de ervaring van het voorgaande studiejaar dat slechts enkele studenten als gevolg van de toen geldende fixi niet hebben kunnen beginnen aan de opleiding van hun voorkeur. Het blijft een aandachtspunt om ervoor te zorgen dat afgestudeerden in de techniek ook in de techniek gaan en blijven werken. Voor circa 40% is dat nu nog niet het geval. Hiervoor ligt in de eerste plaats een verantwoordelijkheid voor de werkgevers.

Zoals ik in het verslag van het schriftelijk overleg met uw kamer over de instroom in technische studies in het hoger onderwijs (Kamerstuk 32 637 nr. 126) heb aangegeven, zal ik, mocht er sprake zijn van structurele numeri fixi waarbij er ook daadwerkelijk aanzienlijke aantallen studenten worden geweigerd, met de betreffende instellingen in gesprek gaan. Gezien het feit dat de numeri fixi in de onderhavige gevallen ruim zijn, vooralsnog voor een jaar gelden en de instellingen hierover met de werkgevers in overleg zijn, zie ik in dit geval geen aanleiding met de instellingen in gesprek te gaan. Mochten de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven, dan zal zo'n gesprek zeker plaatsvinden.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. Bussemaker

Opleidingsnaam	Instellingsnaam	Opleidingsvorm	Aantal plaatsen
Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek	Avans Hogeschool	voltijd	200
Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek	Hogeschool INHOLLAND	voltijd	90
Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek	Hogeschool Leiden	voltijd	193
Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek	Hogeschool Rotterdam	voltijd	180
Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek	HS v Arnhem en Nijmegen	voltijd	235
Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek	Hogeschool Utrecht	voltijd	240
Biotechnologie	Hogeschool INHOLLAND	voltijd	60
Chemie	Hogeschool Rotterdam	voltijd	120
Chemie	Avans Hogeschool	voltijd	190
Chemie	Hogeschool INHOLLAND	voltijd	90
Chemie	Hogeschool Leiden	voltijd	109
Chemie	Hogeschool Utrecht	voltijd	175
Chemie	HS v Arnhem en Nijmegen	voltijd	110
Communication and Multimedia Design	Hogeschool van Amsterdam	voltijd	504
Creative Media and Game Technologies	NHTV Intern. HS Breda	voltijd	200
HBO-ICT	Hogeschool van Amsterdam	voltijd	600
Industrieel Product Ontwerpen	Hogeschool Rotterdam	voltijd	100

informatie DUO d.d. 25-09-2014